

GORE SRCA

V J E R S K I T J E D N I K

GOD. III.

ZAGREB, 18. TRAVNJA 1948

BROJ 14

NESAVLADIVA MISAO

Abrahama i Santa Clara bio je glasoviti bečki dvorski propovjednik i književnik. Pravo mu je ime Ulrik Megerle. Bio je inače redovnik bosnog austingutanac. Svetij je grnuo na njegove govorice, premda je sloban mimo i poroke sviju staleža svoga vremena (1644.-1709.). Pisao je grube šale i porugljive stvari. Ali je njegovo opisivanje i u govoru i u peru bilo vrlo dubovito, veoma živo i zanimljivo. Zbog toga su ga rado slušali i čitali njegove sastavke.

U jednom svom govoru ertao je žovjeka, koji se bori s vjerom. On je kao brod na pobješnjelom moru. Strašna je oluja. Vjetar je pomahničao. Čupa na obali drveće s korijenom. Lomi grane. Ruši kuće. Tmasti crni oblaci se gone i tako se niski nadvili nad zemljom kao da će svu prekriti i progutati. Sunce su zastrli i sasvim potisnuli. Gromovi udaraju. Strjelički blješću. Kiša lijeva. Valovi se udžuju visoko čak iz dubini mora. Jedan preskakuje i ruši drugoga u ponor, koji je medju njima nastao. Bacaju brod sad u dubinu, sad na vrh morskoga vala. On se nemnoća, sad gubi i nestaje ga. Sad se začas počkaže, da ga onda opet duguje do višiđi ispod površina voda, koja ga potopila negdje duboko u svojoj dubini. Brod je bez jarkola, bez jedra, bez kormilara, nemnoćan je da se očupre. I konačno ga nestaje zauvijek u ponoru morskom. Njegova je sudbina zapечаćena, ali u dubini morskog, kojom nije mogao nikako uteći.

More, koje sa svih strana opkoljuje, nosi, diže i spušta brod našeg života je misao na Boga. Njoj se nitko ne može zauvijek u stalni oteti. Makar se digli proti njoj u čijoj duši ne znaju kakvi vjetrovi, crni oblaci, gromovi i bure, oluje i nevrijeme, valovi prigovora i sumnja. Ustane proti njoj knjige i časopisi, revije i novine, ljudi i govornici. Sve je uza lud. Misao na Boga je od svega jača i snažnija. Možeš u horbi s njome i potonuti, ali ćeš potonuti s njome i u njoj, a uništiti je ne ćeš nikada. Zašto?

Bog je povezao čovjeka sa sobom trostrukom, jakom i nesložljivom vremenom. Ona jo šatkana iz triju evrstih konopa, triju duševnih moći naše duše: razuma, čuvstva i slobodne volje. Pa ako koja od njih na čas ili makar u dulje vremena popusti, ostaje još koja od njih, koja podržava vezu s Bogom i ne da, da se ona sa svim polomi. To je i razlog, da se su veliki umovi, koji su se udajili od Boga, nprestano trzali i vraćali na misao o Bogu i o temu davali značajne izjave i priznanja.

Već je Julijan Apostata otpadnik od krčanske vjere, prijetio, da će "napravljiti ljestvu Nazarencu". Agle, u ratu s Perzijancima sa 436. budu ranjen. Uga žrganina kralj se svojih je svećenik i biskup. Neumorno se borio protiv Kalvinova križevira i svojemu beživojštu, svojom gorljivošću i neznačajnošću obratio do 70.000 križovataca. Kalvinova Hora je, u 1629.

probodenih grudi. Nabaci se prema nebu s poklikom: »Pobjedio si mene Galilejče«. I tako svrši.

S mišljem na Boga i crkvu borio se i glasoviti pisac francuski Voltaire. Belko je: "Za dvadeset godina ne će više biti Bog". I doista za dvadeset godina jo se on ležao u samrtnom krevetu i tražio svećenika ali mu ga prijatelji nisu dali. Umrle je 1778. godine jačući: "Ostavljam sam od Boga i ljudi".

Glasoviti njemački državnik Bismarck upro je, da svom silom skriva Crkvu i njezino naučavanje o Bogu. Na koncu je umro u Saksenwaldu 1898. s izjavom: »Prevario sam se, Crkva je ostala«.

S pravom je veliki francuski mislavac Rousseau (Ruso) rekao: »Ja razmišljam o poretku u svijetu ne zato da si s bilo kakvom ispraznom naukom protumačim, nego da mu se ne prestanu divim i da obožavam njegova mudrog Stvoritelja, koji se u nju mu objavljuje.«

To je razumno i naravno spoznati

nje razlogom, kako veli već pogani Dio Kristosom, da »U svim ljudima staneće velika težnja poštivati i klanjati se bogovima. I kao što djeca otkinuta iz ruku majčinih neopisivom veženjom i zahtijevom za njom teže i često ruke pružaju za njom osumnju u njoj sanjsju, tako i čovjek želi da s bogovima bude i s njima se druži«.

Mudri i znameniti fizičar James Clerk Makswell je izjavio: »Imam uvid u sve filozofske nauke, ali nije dna od njih nema vrijednosti bez Bogaa.

I naš dakic razum i naš osjećaj govore nam o Bogu. I eba da k tom razumnom i osjećnjom spoznajući pristupi i naša volja. Onda ēemo razumjeti riječ Spasiteljeve, upravljene apostolima i Tomi: »Mir vam... Blaženi oni, koji ne vidješte, a vjeruju.« Blaženi, jer im o Bogu dostupni govor razumnii poredak u svijetu neprestana čežnja za Bogom i objava Božja. Zato je misao na Boga ne

— savladiva.

O postanku riječi *Misa*

Zanimljiv je postanak mnogih riječi koje su u dnevnoj upotribi. Utoliko je zanimljiviji postanak riječi Misao. To će zanimati svakog vjernika. Povijest ove riječi vrlo je bogata. Jezički svit naroda koji su zavisni od rimskog obreda, govorili su Žrtvu riječju, koja je nastala od latinskog naziva *Missa*, talijanski mesnatnica Messe, engleski mass, švedski mše, a slovenski je ista riječ, koja se upotrebljava u Hrvatskom Primorju, t. j. maša. Riječ *missa* nastala je i kao posebni pojam službe Božje u ustima carova kroz stoliču. Kad bogoslovani pisci govorile su o Misu, onda se služe unesene, koja bogoslovno točno označavaju predmet službe Božje. U apostolskoj se doba euharistička žrtva naziva „lomljena kruha, „Vedera Gospodina“. Oba se naziva uključuju u Svetom Pismu Novoga Zavjeta.

Najstarije kršćansko doba zna i sa drugre nazive, kao što su *otajstvo*, *svetost* i *otajstveni čin*, *prikazivanje* i *žrtva*. Dva zadnja naziva označuju bit sv. Mise. Svet. Ciprijan, uz ove nazive, upotrebljava i naziv: *vječano djelo*, a sv. Augustin: *žrtva*.

Istočna Crkva ima za svetu Misu ove nazivne: *Euharistiju*, *svetu žrtvu*, a načinče jednostavni naziv: *liturgija*, što znači svečana složba; riječ je grčkog izvora.

Pravo značenje riječi *misa*, kako nam ga pruža povijest liturgije, jest imaneskoj, jer nastala u kasnom latinskom jeziku, a upotrebljavala se mjesto klasične latinske riječi *missa*, što znači poslanje, gotovo službu. Kod bogoslužja u staro doba, kao i na Istoku, bio je običaj, da se je vjernicima određenim zapovijedima govorilo, što moraju činiti. Tako je raziv *misko* značio zaključni obred, otpuštanje. Tokom vremena, *misa* nije nizamsa samo zaključak molitve ili bogoslužja, nego i cijeli obred sv. Žrtve. Nije još sigurno, kad se je u ovom smislu upotrebljava riječ *misa*. Iznimljivo, da je u tom smislu upotrebljavan samo jedan put sv. Ambrozije († 397.), ali je sv. Benedikt († 547.) *misa* obično naziv za Euharističnu ţrtvu. Glavno su značajne nazive *misa*: tokom povijesnog razvoja ove: „*Missa*“ je značila prevestišno otpuštanje vjernika pri posjetu Hrišću ili poljisu svršetka Euharistične ţrtve. Onda ju značila i molitvu, koja se je molila za otpuštanje; kada to znači javnu zbornu molitvu, pa na kraju svakog javnog bogoslužja i konačno cijelu Euharističnu ţrtvu, natu danasnu, t.j. *Misę*.

Izjava francuskog episkopata

Kardinali i nadbiskupi iz cijele Francuske sastali su se početkom mjeseca ožujka u Parizu i u ovog sastanka objavili svoj stav o nedavnim dogodajima u Francuskoj. Izjava počinje riječima: "Za vrijeme strajkova prošlog studenog biskupi Francuske jednočuno su izrazili svjeđe simpatije prema radnicima, koji su učestvovali u tim prilikama. Poznajući sveučnu stradanja radnih klasa u oiviru nesredne ekonominje, ovi su potvrdili, da je pravo svake obitelji, da nade u svojoj nagradi za svoj rad mogućnost da se dočišće hrani i oblađi. Danas, pred svim većim porastom cijena, zadržanje kardinala i nadbiskupa na zemljnom ustavljaju, da su sredstva za opstanak najvećeg broja ljudi još manja negoli pred nekoliko mjeseci.

»GORE SRCA«

NEPRESTANO MEDU NAMA

Veliki četvrtak je prošao. I spomen dan na nj izmazan. Crkvena se godina poznala svojim tokom naprijed. I svaka njezina zgoda ponavlja se pojedanput u godini. Samo Veliki četvrtak treće ne prestano. Usprerna nama na onaj dan je nestala. Ali veliki dogodak tog dana se ponavila svaki dan. Božje je reči, traže neprestano i dan i noć. I teden i mjesec. I godine i stoljeća. Do vijeka On je najviđeni i neprestani dokaz, da je Isus živio. Da je Bog.

Danas svjet vrati raznim nazorima. Kao i uvek. I mnogi ljudi gledaju na mnogo stvari raznolikog. Pa tako i na vjersko pitanje. Ne mogu ga se savim otreći. A i tko se može, kad je urođeno i urezano u narav ljudskoj. Treba ga dakle rječavati. Ali kako? Ili onako, kako ga rječavat neprevariti Bog naravnim i svrhnunarnom objavom. Ili onako, kako se nekomu čini, da bi bilo dobro. Pa makar to bilo krvivo.

Isus Krist je ga riješio. I svojom naukom i svojim životom. I svojim trpljenjem i svojom smrću na križu. A napose svojim uskršnjem, i zato među pravim katoličima ne postoji Kristovo pitanje. Je li on živio ili nije. Je li On Bog ili nije. Je li on sam plemeniti prijatelj ljudi ili jedan zanešenjak. Tačno po pitanju među pravim katoličima upozbe ne poštujuće. A zašto?

Osim natuke i čudesa, osim smrти i uskršnja Kristova imam još jedan veoma jaki, nepobitni i potpuno sigurni dokaz za Isusov život i za Njegovo božanstvo, a to je ustanova Velikoga četvrtka. Ona traje od onda kroz sve vještice do danas. To je sv. Hostija na oltarima svih katoličkih crkvi. Sv. Hostija i kao neprestana Zrtva sv. Mise. I kao nebeska hrana vjernicima u sv. Prcišći. I kao preveći olarski Sakramenat, koga posluješu i komu se klanjamo kao pravom i živom Tijelu i Krvi Kristovoj. Isusu medu nama, Bogu našemu. To čini crkva. A što čini crkva od Velikog četvrtka do danas?

Crkva uzima sv. Hostiju. Stavlja je u pozlaćenu pokaznicu, koju postavlja nad svetohtoranište. I onda daje znak zvonom. Pozivke vjernike, da dodu da se joj klanjuju, da je obožavaju. Tako je čini sveta urijk.

I vjernici dolaze. Nikada u tolikom broju kao sada. Osim djeci i žena dolaze i muševi. Dolaze da s Crkvom: zadnju kažu, što su govorili uviđek. Od Velikog četvrtka do danas: „Krist nije mit, priča. Nije iznašaće zanešenjak. On je žista Živio. Živi i danas. Mi samu te svedočimo, kao što su te kršćani uviđali svjedoci. Kao što su i protivnici svjedoci, koji su u ono vrijeme živeći. Mi smo u tom doaleku od svakoga zanešenja. Evo od onda, od Velikog četvrtka, živi naš Krist. Na našim je cestama.“

Krist nije bio samo plemeniti božek, kako bi neki htjeli. On je nistinu pravi Bog. On je mrtve uskršio. I sebe smogao da mrtvih podigao. Toga radi pred njim sagubljeno koljenje. U njegovo kuću, crkvama. Ga posjećuemo. A zašto je činimo?

Cinimo zato, da ihne ispojedimo i priznamo Njegovu načinu i nerazumljivo čudo. Cudo sv. Hostije. Krist je doista umro na Kalvariji. Inak seda živi u nebu. Ali je samo On Bog živao način i sredstvo i put, kako će ostati medu nama na zemlji u sv. Hostiji, kaj te raz prednost. Dakle kdo bodi časni ovde putujemo. Zato pred Njim počekamo, kladimo se da vrijemo mi na najlepše crkve i svetiće.

Ovim činjenicama, ovim dokazima ljudavci bez drugih riječi i zagrčava iskazujuemo, s sedločinom i potvrđujemo onu vjeru u Isusa u potvrdenoj Hostiji, koja živi od prvoga Velikoga četvrtka medu nama, kroz dugu stoljeća, i živi do konca svijeta.

GLASOVITA BIBLIOTEKA (knjižnična) iz Montecassina (montekasiño), koja je za vremene prošlog rata bila sretno spašena od uništavanja, sada je preuređena i smeštena u rimskom Bibliotiku (zavodu za proučavanje R'blje). U ožujku o. g. otvorena je naučenjacima.

Apologetski kutić

Svrha uskrsnuća

Ljudski um svakoj pojavi traži uzrok. To je u naravi našegauma. Zato je sasvim prirodno, da su i obični vjernici, i još više učeni bogoslovji, tražili razloge, zašto je Bog odredio, da svi mrtvi imaju uskrsnuti, da sva mrtva tjelesa stanju na novi, prekognobi život?

Naša je duša po svojoj naravi nemila. Ali po naravi traži i to, da živi i radi zajedno s tijelom. Kad naše tijelo ne bi uskršnulo i prema tome, kad bi duša na drugom svijetu moralazivjeti, uvijek bi joj nesto manjalo. Manjalo bi joj zajednica s tijelom. Ta pojava, da neko bice po naravi neodoljivo teži za nečim, a težnja da mu se nikada ne ostvari, protivila bi se mudrosti Božjoj, koja je sve u svemir stavila i svaku bljeće vodi prema njegovom naravu. Zato se slazu filozofi i bogoslovji, da je radi duše potrebljano uskršnje tijela, da se zadovolji težnja duše, koja traži vjajedični život s tijelom.

Već nas prirodi razum uči, a vjera daleko bolje i ljepe razlaže, da svakodobro djelo treba dobiti nagradu, a zlo kaznu. Međutim, što se dogodi? Kolikor su na ovome svijetu počinili najteže zločine: kralji, otimali, pljačkali, ubijali i najrazličitija razbojstva činili, varali i tude poštenje otmili. Konacno su pošli s ovoga svijeta, a da nisu gotovo nikakve kazne pretrpjeli. Na drugoj strani, koliko imade plemeniti ljudi, koji čitav život krepošno žive, izruju se za Boga i bližnjega, daju svega sve i sive svoje za plemenite svrhe, za dobro zajednice i pojedinačne, izruju se i život, muče se da unistaju, a da za sve to na ovome svijetu nisu primili baš nikakva priznanja i nikakve nagrade.

Sad kažu razum i vjera: Mora poštovati uskršnje tijela; mora postojati prekognobi život, gdje će svako, i najmanje dobro djelo biti potpuno nagradeno, a svako zlo djelo pravedno kažnjeno. Inače je nemoguće protumačiti Božju Pravilnost i težnju našega razuma za pravdom. Kod dobrih je ljudi na ovom svijetu tijelo zajedno s dušom činilo dobro, a kod opakih je tijelo zajedno s dušom činilo zlo. Zato tijelo uskršniti, da za svoga dobrih djebla, što ih je dušom činilo, primi na drugom svijetu pravednu nagradu, a ono, koje je s dušom činilo zlo, da primi pravnu kaznu. Životu nisu samo sna radila na dobro ni zlo, nego s tijelom zajedno, ne bi bilo prav-

vedno, da sama bude nagradena za dobro ili kažnjenja za зло, nego treba da bude zajedno nagradeno ili kažnjeno i tijelo. Zato je potpuno opravдан zaključak sv. Pavla: „Ako se samo u ovom životu, usdržimo u Kristu, bijedniji smo od svih ljudi“ (I. Kor. 15, 19). Ako nema uskršnja tijela i nagrade u prekognobnom životu, onda blismo bili najnesretniji bad mi, koji trpimo i stradamo radi Krista, koji se mučimo i žrtvujemo radi poštovanja i krepsnoga života. Čemu onda sav rad, sve muke i patnje naše!

Potpuna sreća duše traži, da uskrše i tijelo, pa da se s tijelom zdravi. Kad bi na drugom svijetu same duša živjele, ali niti bila sasvim sretna u nebu, a niti potpuno kažnjena u paklu. Moži bi u nebu uviđek nešto manjikalo i ne bi se smrtil, jer bi joj manjikalo tijelo sa svojom srćem. To znati, da duše blaženih u nebu do sudnjega dana nisu potpuno blažene. Jer im manjikalo tijelo sa svojim blaženstvom Tek nakon sudnjega dana, kad tijelo uskrše i ujedni se s dušom, i zajedno budu u nebu, nastupa za dušu potpuno i svestranje blaženstvo. Duše u paklu bi bile potpuno kažnjene, kad bi same bile paklu, jer bi im manjikalo tijelo sa svojim mukama. Dosljedno tome, duše u paklu do sudnjega dana nisu potpuno kažnjene. Njihova potpuna ili svestra kazna nastupa tek nakon sudnjega dana, kad će i tjelesa opet oživjeti i s dušama se sjediniti, te zajedno u paklu trptjeti.

Ne uči samo kršćanstvo ili objavljivanje vjera uskršnje tijela. Uskršnje tijela uči i filozofija, t. j. nauka čistoga prirodnoga razuma. Filozofija uči uskršnje tijela koja zahtije, duše, koja po svojoj naravi teži za zajednicom s tijelom i ne može biti potpuno sriješena bez slijedanja s tijelom. Prvo je čovječje tijelo načinjeno od zemlje. Skravo se ljudsko tijelo, osim tijela Isusova i Majke Božje, nisu smrti vraća u zemlju i postaje zemlja. A na svetsku će svijeta sva tjelesa ljudska postupiti oživjeti i s dušama se sjediniti, da prime nagradu odnosno kaznu, već prema tome, da li su duše pomagale u dobru ili zlu.

SALEZIJANSKI MISIONARU u Japetu. U 1947. g. otpuštao je u Japan 330 salezijanaca. Uekoro će otpuštao onajne i daljnja 10 misionara. Petnaest salezijanaca otpuštao će u Kinu.

PODLISTAK

Pozdravljenje

Bilo je to u vrijeme prve svjetske rata.

Ljudi smo u jarcima tik do Verdunu. Njemački topovi rigli su na nas neprekidnu kulu granata. Otvorni pilnici izmjenjivali su se s oblacima i raznorim žarom bacaju plamenama.

Kad se danas sjetim, kako su u ono vrijeme milijuni ljudi bili sasvim zaboravljani, da nose u sebi stiku Božju, Heskova me hvata za srce, da i nemam nepokolebljive vjeru u Božju, valjbo, ali očajavaju o budućnosti čovječjeg stava, kad u svijetu još uviđek ima onih, koji prilježju ratne strahote.

Odmah u početku rata ja sam došao kao pričuvni časnik u tvrđavnom topništvu, te sam bio dodijeljen jednoj zidanoj tvrđavici u Douaumontu, kao motrilac kod artiljerije. Tu, me dodješće se mame bombardiranje, napadaju na bajuete, otrvoni pilnici i neprestana napetost živaca, koja me je jedva dočekala, da na nekoliko časova dnevno otigranjem misli od svog posla, da bi ih udžinjavao Bogu.

Vrlo često morao sam se zadovoliti da sasvim poljubim medjalion Majke Božje, dar moje drage i dobre majčice. I začudno osjećao sam se u toj ubojoj jami tako siguran, te mi niti

kada ni na pamet nije pala misao, da bio mogao poginuti.

Svako veće razvonojila su sva zvona u Verdunu pozdravljenje. Svakodnevno, poči i pojedan, kojemu je pogublju ovdje oduzeo snagu vjere, — dekao je uviđek ta zvona kroz slutnju glasu, koji će jednom navijestiti, da je ljudima zavladalo razum i da je klanje prestalo. A ja sam posebno svake večeri, dok su zvona stolne crkve verdunske brujale veličanstvenu molitvu Bogorodici, sasvim zaboravljaju na okružtu zbiju oko sebe, i dok mi je srce unutrije žarko uzduhe nebuzovevšavio sam u duši sjeđanje na svoju deku dragu majku s molitvom Majci svih nas, koja je na nebesima. I u takvom časovima činilo mi se, da su sasvim topova neopasnja grmljavina prolaznog oblačka negdje u daljinu.

U takvim prilikama došao je i mjesec lipanj 1917. Jedne večeri bio je pritisnuti neprijetljiva uprava straživoj. Činilo mi se, da je sam pakao štorm razjalo žđrivo svojih grorota, i sipa ih na svjet, da ga do krovu uništi.

Bilo je divno ljetno veče, ali mjesto ruža zaudaralo je po barutu, a gust dim oteo je našim pogledima vedrino neba i krasotu zapada. Od jutra su

Obećanje radosti

Veliko djelo okupljenje dovršava se velikom žrtvom. Sa Božjim privršnjacima je još sakriveno odma hodoći. On je otkrivač tjele svoga poslanstva, ali ga mnogo puta ne razumejući niti, koje je učio i kojima je ostavio, da batinj Žrtve donesu svjetlu. Tako ga učenici ne razumejući na onda, kada im je govorio o svome odslasku sa zemlje — „Joh moj i neće me vidjeti, i opet malo, pa ćeće me vidjeti, i idem ovom Šutu!“

Da, vrijeme se ispunilo i Spasitelj umire kao čovjek, da očvi kao Bog. Ljubiči traži da se sjedaju, da je krasito vrijeme, koje je njima određeno. Sve, što se rada na zemlji, mora i nestati. Sve, što je od ovoga svijeta, propada po zemaljama vječne Provinsti. Ali smrću na zemaljama podnje život u vječnost. Ljudi, koji viđe u svijetu mračnu i ljudjavu, ugledaju ga u svijetu vječne pravde, u svijetu mira i ljuštavu.

Isusove prorodanstvo govori svimko srcu, koje je rasušeno i uplašeno. Zato i radosti ovoga svijeta brao prolaze, ali zato, jer žaloti iste srce se ustanjuju na nepravdu. Zato, jer suze peku, mi dešto smatramo da je patnja za nas i svijete teška, pa Hvatiti i nezaušena. Ali trpljenje je kuhinja, koja nas, ako ne klonimo nestripljivo dorivaču svom smrću, novim mirom, novim spoznajama. Bolji, koje nisu rasplavljene čestotom, da postanemo bolji i vredniji, da okajemo svoje pogrije. A zato, paljivo, koje kršćansko smrću, smrću te u svjetlu nepraznije Dohrote. Zato se emfatično buniti protiv božanske volje i onda, kada smo nevinji u tiski trpimo? Zato je vjera moguće, da svim ogranicanim streljama upoznamo tajne života? Zato je ikada čovjek mogao odgovoriti na načinu pribrišnici, koja ga može, na pitanju, koja nizaze svoje smrćenje samo u vjersi u Naljednijeg i Načinodnog, u vjersi u svoga Stvoritelja?

Isusevo je prorodanstvo občestvo najveće radosti, koja kruni svako trpljenje. Ovo prorodanstvo občestvo je načinoptočno utječe svakoj nevolji.

Vrijeme je kratko, i ne znam čas, kad ćemo se naći na pragu vječnosti.

Spasitelji nas zove i čeka.

Budimo dostorni života u svome Bogu poslije završetka našega zemaljskog puta!

bjesnili topovi, steklate strojne puške, od jutra su našimjene navaljavali, umicali i opet napredovali redovi naših i neprijetljivih vojnika. Dva je već puta nasa posada izmijenila svog položaja, dva puta Douaumont (Duonon) godospodnji.

Pred večer smo mi ponovo zauzeli Douaumont. Bio je već satno. Rešefatori su već počeli kružiti mlaževelima slabih svjetlih po bojisti, kad neprijetljivi ponovo nasrećuju još jednom, a naši vojnici odupriješi im se još nego hoda. Uzred metela ugledan najdetinom, kajdu jedan neprijetljivi potpuno sam trči k našem jarku. Ne znam, zato što je taj stasit čovjek srednjih godina privukao moju osobitu pažnju. Moraju da je to, što je bio nekak drugačiji, nije počakavši običnih crta naših protivnika u toj borbi. Trčao je neko vrijeđa ljudi, kome je učinio. Ujedno niti nitičko nezadovoljstvo na njemu. Ujedno kao lud, a onda je najednom. Ujedno čas zavari u daljinu. Andeo Godspodnji s verdunskih crkava.

„Andeo Gospodno! navlješi prešapči mi usne, i sjetih se svoje druge majke, koja me se sigurno sada u mrljiv sjeća. Majka! kakve sreće miči i čuvtava budi u srcu u takvu časnu i na takvu mjestu to milo ime...“

S onog mjestu, kamo je pao onaj osamljeni neprijetljivi, čulo se stenjanje kao posljednja molitva...

„I on ima možda majku!“ sine mi glavom. Skočio sam iz jarka i provukavši se kroz bodljikave zlic dopuzao sam do ranjenog neprijetljiva. Krvario je prsiju. Hitno sam mu počeo zaviti

Ažure s Crkvom

TRECA NEDJELJA PO USKRSU
18. IV. 1948.

U UVODU sv. Mase poziva svećenik nas vjernike, da veselo slavimo Božić. »Poklnik Bogu sva zemlja, pjevajte pjesmu imenu Njegova, dajte hvalu sveti Njegovoj. Recite Bogu: Kako so uviljeđena djele Tvoje, Gospodine. Radí velike slave Tvoje laskaju Ti neprirateli Twoji.«

U MOLITVI molí svećenik, da nam Gospodar dade, da po svojoj kričanskoj vjeri uzmećemo živjeti: »Bože koji omima, što lutaju, pokazujte svjetlo istine Tvoje, da se uzmožni vratiš na stazu pravednosti: daj svima, koji se u kričansku ispoštiju ubrajuju, da odbace, što se protivi tom imenu, i da slijede ono što mi molitve.«

U POSLANIĆU (Petar I. 2, 11–19) uči sv. Petar, kako treba da se pokoravamo vlastima, poglavarima i gospodarima. Najprije vela, da smo mi stranci i putnici na ovom zemljama, pa da traži da se uzdržimo od tjelesnih želja, jer one vojuju protiv duše. Zatim opominje, da se moemo inovirci dobro vladamo, da oni pronatari naša dobra djele, slave Božu. Onda uči: »Podložni budite radi Božega vladara kao poglavici, boli upraviteljima kao onima, koji su na salje... jer je tako volja Božja. Svakoga postuješ u podu. Teške bolisti podnošas je s detinjom u oduševu u volju Božiju. Umri 20. IV. 1317.

NEDJELJA, 18. TRAVNJA

Treća po Uskrsu. — Sv. Apolonije, mučenik. Krstio ga papa Eleuterije. Branič rob Sever celio ga, da je kršćanin. Odlučno je ostao vjeran Kristu. Sam je prigrao glavu pod krvniki mač, koji mu je odsekljao glavu g. 186. u Rimu. Njega slave povjesničari Eugetije i sv. Jeronim.

PONEDJELJAK, 19. TRAVNJA

Sv. Lav IX., papa. Rođe se g. 1002 u Elizusu. Bio je biskup u Tulu. G. 1018. izabran za papa. Nastojao je oko crkvene obnove u apostolskom duhu. Kad su Normani nevralili u južnu Italiju, zarobiljili su i njega i затvorili u tačnicu. Umro je u Rimu 19. IV. 1054.

— Sv. Gerold pastir. — Zivio pokorničkim životom u malom samostanu u Walsertalu u Vorarlbergu. Umro g. 978.

UTORAK, 20. TRAVNJA

Sv. Marcelin biskup. Rođen u Africi. Propovijedao evanđelje u Galiji (Francuskoj). Nod je propovido u molitvi. Sv. Grigor iz Turske hvali njegov apoteosi: Kari i priopovjeda višu čudesu, koja su učinila njegov grbov slavnam. Umro g. 374. — Sv. Agnese Monte — Pulejska, djevica. Rodila se g. 1274. u Italiji. Vješ u devetogodini ušla u dominikanu samostan, gdje je napredovala u svim krepostima. 16 godina je živjela o samom kruhu i vodi i spava u podu. Teške bolisti podnošas je s detinjom u oduševu u volju Božiju. Umri 20. IV. 1317.

SELJEDJA, 21. TRAVNJA

Sv. Anselmo, nadbiskup i crkveni učitelj. Rođen u Italiji g. 1033. Stupio u benediktinski samostan u Norandijsu. S velikom ljubavlju njezino bolesnički. Nastojao je oko toga, da svaki časak vremena dobro upotrijebi. U Engleskoj su ga izabrali za prvozna nadbiskupa, ali je u teži službi mnogo pretrpio od nasilnih kraljeva. Napisao je više učenih knjiga, koje po kazuju njegov blistav i čukob un i veliku svetost, zbog čega je prozvan očem skolaštice. Umro 21. IV. 1109. na pokorničkoj haljinji, prostroj te zemlji i posjetu pepelom.

CETVRTAK, 22. TRAVNJA

Sv. Soter i Kaj, pape i mučenici. Sv. Soter izdao zapovijed da vjernici moraju primati sv. Prćest na Veliki Četvrtak. Zabranio djevcicama, da nose kadionice k olтарu za vrijeme krunidbe Božje. Isakazalo veliko milosrđe osudjenima u rudnicima. Mučen 22. IV. 174. Sv. Kaj, papa od 283. do 295. On je naredio, da niti ne može biti zareden za biskupu, ako prije toga nije redom remeno eva 4 mila reda, pa subikontat dakovat i onca svećenički red. Mučen 22. IV. 295 pod Diklejanom, tijekom blizi rođak. — Sv. Leonida, muče-

nik. Otac valikoga crkvenog pica. Oigena, Mučenik za cara Severa u Aleksandriju. Origen mu pišao u tamničku pismu: »Brani se za svoju dušu i ne daj se radnički (nedjeljni) djeći uzdrmati u postjanosti. God. 202. bi mu odružljena glava, a invocne zaplijenjena. I Origen je bio strastno mučen g. 249. u Tisu pod carem Dejetom i živio tza toga još 5 godina. Crkveno stovanje ga nije zaštitilo, ali njegove kružne uživanje veliki ugled. — Sv. Termu i druzinu mučenika. Termu, sestru biskupa sv. Simeona (17. III.), sa svojom sestrom i sinučnjom bila su okrivljene, da su dale otrova perzijskoj kraljici. Kralj je presudio da se ne pogube, ako žrtvuju soncu. One poručile kraljici: »Mi se klanjam samo Svetomre neba i zemlje.« Odmah budu osuđene na smrt, svezane između dva kolca i preplijene napola.

PETAK, 23. TRAVNJA

Sv. Juraj mučenik. Vlisko Stovan u sv. Orkvi po svem svjetu. Bio mučenik u Kapadociji. Kao bukovnik bilo je primijenj u carski drevni. Kada je car Diklejan podio progonti kršćane, predizbio mu je Juraj njegovu nepravdu i priznao se otvoreno kršćanom: »Ja se molim jedinom pravom Bogu i njegovu službu nikada ostaviti, neću raditi malištu smrtnoga čevjekava.« Car ga bacio u tačnicu, gdje mu položio na prsa teški kamen. Zatim ga postavio na kotač, optočen u čivaku i raskomadis, ali ga je Andeo isčjetlio, nasto se otratila i sama carica Aleksandrina i naškoro podnijela i ona mučenika smrt. Njemu je car dao odružiti glavu 23. IV. 303. I tako je svet Juraj pobijedio starog zrnatja — sotom. — Sv. Vojteh (Adalbert), prvički biskup i mučenik. Rodio se u Češkoj g. 956. na sv. Potvrdi Cobio imo Adalbert. Kao biskup ušao je u benediktinski red kao redovnik, ali se po nalogu pape povratio u biskupiju. I opet se vratio u samostan i konačno u sporazumu s papom otisao propovijedati Evanđelje poganičima u Prusku, gdje su ga počinjali kopljemi probili 23. IV. 997.

SUBOTA, 24. TRAVNJA

Sv. Fidelis, mučenik. Rođen 1577. i Signaringu. Bio je najprije edukativni a onda ušao u kapucinski red. Cijeli život imao na pameti riječi, koje je čuo kod oblaćenja u redovničku haljinu: »Budi do smrti vjeran, i ja će ti dati krunu životne. Kad je bila kugna u austrijskoj vojsci, skriveno je požrtvovanošću brinuo za vojake, zbog čega je prozvan očem domovine. Bio je veliki štovatelj Prezbitera Bogorodice. Kača je propovijedao u Švicarskoj, Kalvini ga 24. IV. 1622. ubili, toljajući i kopljima, a mlađen raskošne glave. Sveti mu se glava stjuje u Feldkirchu u Vrhbergu.

Bj kršćanskog nauka

10. Božja pravda

Kad je kršćanstvo počinjalo ući u stare kulturne gradove: Atenu, Rim, Efes, Aleksandriju, za pogane je to znalo prije svega napustiti svoje bogove, a priznati pravoga Božja. Paganima nije bilo potesko u tome, da mjesto svojih mnogih samo izmijenjenih bogova privlaže Evoga Božja svoga gospodara, teškošu su radije našli u tome, što je ovaj Bog svet i što traži svetlost od svojih privlačava. »Kao što je svet, koji vas pozva, i sam budite sveti u svom vladanju, jer je pisano: »Budite sveti, jer sam ya sveti (I. Petr 15. sl.). Bogovi i božice, kojima su oni odvajkaju iskazivali potast, bijahu sve prije negoli sveti; oni su imali prijestolje na olimpijskim visinama, kasnije su i pregrali i varali jedni druge puštili bez zapadle zrake svom strastima. Ljudi su privapali bogovima, koji su u svojim maštli izmijenili: sve maštje, kojima su sami bili podložni; smrtnici su to najboljem isprikom za svoj neobudljiv život.

All pravi je Bog bez okluse sjeće zla. On je sama svetost. Prema tome On može željeti i ljubiti same dobro i more preplatiti svakog zla. »Gospodine, Tvore su oči odveć čiste, da gledaš zla ne možeš gledati nepravde (Hab 1. 13). Ali prema tome On mora sva dobra djela ljudi nadgraditi, i sve zla, da go ljudi čine, kazniti; sa svetlosti je Božjem usko povezana i Njegova pravednost.

Prijeraja koji nam pokazuju i dokazuju ovu istinu, moja su prieček. O njima nam pripovijedaju stranice Sv. Pisma, kao što su o tome izvješćuju svjetska povijest i dnevni život. Ali uz to ima i toliko prijema, koji gavore preliv. Engleski kralj Henrik VIII. Kakav se grijesak život džel pre našim očima! Hoće da odbaci svoju pravu zenu, da se ozeni s nekom dvorskom damom Papa Klement VII. na to kaže: Ne! I mora teći. Ne! Tada je Henrik svoje kraljevstvo otigrano od Crkve, učinio sam se vrhovnim poglavatom engleske državne crkve. Pleme biskupi, koji su se preprostili, poslani su u trutje. Iskajne gospodinje vlastiti kancelari Toma Morusa, tako i sveti kardinal Fisher biskup iz Rochestera. Sekularizirano je bilo 367 samostana. Za kratko vrijeme Henrik je sviye nove žene i proljetje mu se dođele novе, dvorčeve gospodice Ivane Seymour, Ana je smrznuta. Ivana postaje kraljevin, rečem po redu. Kara četvrtu sljedi Anna von Kleve; ona je poslije kratkoga vremena poslana kući. Slijedjeli Katarina Howard za Izmjenju održljivena je glava. Održljena kao što i tolikim drugim mučenima i ženama, grofovima, barunima, biskupima, ministrušima i činovnicima, gradanima i seljakinjama.

Takav kralj na preusjeđu, a časni muževi, na pr. Toma Morusa, padaju žrtvom na strašilištu, — greje je tu Božja pravda?

Spatifelj je jednom faržicu pripovijedao priču o nekom siromašnom bolesnom čovjeku, koji je bio pred vratima nekog bogatog gavana i morao od gledačkavati, dok je prema njemu van u neć odvajzavanje objestjan smijeh i štucanje od prestitosti. Ali gde, siromašni umrje i andeli ga ponese u nebo, umrje i bogat i bliskopan u paklu. Ali tu je sad sasvim drukčije: nekašnji siromašni patnik ulazi u vježnu radost, a nekašnji bogati gavan u trivju muku. Potpoma plaća li kazna ljudima se dodjele tek u dragome životu. Tr je odgovor na pitanje: Odje ostaje Božja pravda? Tko bi zgodnje i vjerodostojnije mogao na nju odgovoriti negoli je to učimo Isus — »predsednik Lazar Lazare i gavana!

NOVI PROTESTANTSKI VJEROUČITELJI U NJEMAČKOJ

U Njemačkoj protestantska crkva izgubila je svoje vjerske škole, a podukla u vjeronauku je ograničena. Ovo stanje koje je stvorila dugogodišnja nacistička praktika, koja je isključivala iz škole svih u vjerskom području, zabrinula je mnoge protestantske krugove. U mjesecu svibnju 1947. g. stvorili su stoga ovaj krugovi poseban program, koji je bilo postavljeno za zadaću, da za dvije godine spremi oko 10.000 novih vjeročitelja. Koncem 1947. g. bilo je spremeno 2.500 takvih vjeročitelja.

BIBLIJSKA LICA

T A B I T A

Iz novozavjetne knjige Djela apostolskih razabiremo, kako je među prvim kršćankama bila redarica krepast dobrotnosti prema bližnjem, osobito prema siromašima. Među podubim primjerima takve djelotvorne ljubavi spominje se kršćanka, kojoj je u sirskej jeziku bilo ime Tabita (= gaza), a u grčkom Dorka, a živjela je u Jopiji, lučkom gradu na zapadu sarkanske Ravnice na obali Sredozemnog mora. O toj Tabiti kaže Sv. Pismo divnu pohvalu, da je bila puna dobrih djela i milostinje. To je čudno. I dogodi se, da se ona razbudi u umrli. Prema tadašnjem običaju opravili su je i pololiči na odar u sobi gorenje sprata kruće, a svu stružtinu Jope i odokce bila je ožalošćena zbog smrti svoje velike dobrotnovre. U to se vrijeme nalazio apostol Petar, obilazeći kršćanske općine, u gradu Lidi, udaljenom od Jope oko 17 kilometara, gdje je u tadašnjem načinom u fme Kristom održao.

Dobri pastir. Postižu dobiti nad nama. Ti poznajes nas i mi poznajemo Tebe. Shvatamo Tvoj glas, dolazimo k Tebi. Ti si onaj pastir, koji doši svoju daje za svoje ovce. Ti si onaj, koji nas ne napušta nikada, no ni vječi.

Ti si pastir dobiti, koji zove sve ovce, da budu jedno stado.

jati ranu, a on je neprestano stenjao nekim stranim jezikom, koji nije bio onaj naših neprirateli. U to zavrsilo nad nama topovski metak. Sto je dalje bilo, ne znati...

Najednom, što zna, koliko vremena kasnije, zabrijui mi u uhi veličanstveno verdunsko pozdravljenje. Da li je moje uho bilo posebno osjetljivo na te zvukove, ili je Bog tako htio, zvona me probuditi u svijesti? Pomačao sam se i protago, ali nisam osjetio nikakve bolesti. Znači, da nisam bio ranjen, već samo omanjilen. Uvhatovali sam ranjenike pod rukom i odvukli ga na naš rov, gdje ga prihvatiše naši bolnici. Kasnije mi rekao, da je bio Slaven, iz jedne od zemalja, kojima su naši neprirateli vladali, a kod reda se kroz piano svoje sestre, majke i troje djece.

Nasi mi rekao i što se sa mnom dogodilo. Eksplozija granate zgušnula me pa sam dugi ležao pređi jarkom, dok me nije »restao« valjda trgnulo iz nesvjetje.

* * * * * Pozdravljenje me je vratilo u život, htjedob ruci, sliči me prekinje zaglušna tunjavljiva. Teške granate oborio su opet poput kise na ono mjesto, gdje sam još čas prije ležao u nesvjeti kraj ranjenog čovjeka, komem ram hitno pomoli. Da me pozdravljenje nije probudilo, sada bih sigurno stradao.

Uared grmljavine topova pao sam na koljenja i zahvalio Bogu i Majci Božjoj, a onda, da po danas, ni jedno pozdravljenje ne prode, a da se uživom moličtom ne stjetim naše nebeske Majke.

OKRUŽNICA PIJA XII. O SV. LITURGIJI potakla je francuskemu katoličku izdavačku kuću La Maison-Dieu, da je izdala zanjamnu knjigu (*Langues et traductions liturgiques*) u kojoj više suradnika obrađuju pitanja potaknuta, u Papinoj okružnici. Zanimljivo je, da većina suradnika, među kojima se nalazi i nekoliko vrlo istaknutih katoličkih radnika na liturgičkom području, preporuči, da se latinski liturgijski jezik postepeno zamjeni s jezicima pojedinih naroda. Povodom istog pitanja katolički tijednik "Temo: grage Chrétiens" proveo je među svojim čitateljima i jednu zanimljivu anketu.

SUMA (ZNAMENITO) DJELO SV. TOME doživjela je ovdje u Sjevernoj Americi svoje prvo izdanje na engleskom jeziku. Izdavanje ovog najznačajnijeg djela iz kršćanskog bogoslovija i filozofije pripremljeno su tokom rata kanadski dominikanci. Reakcija teksata temelji se na jednom starijem kritičkom izdanju (t. zv. "Pava izdanju"), dok je novac i zv. leonsko izdanje domeseno u biličku.

GOSPA IZ POMPEJA, čije je stvaranje rašireno i kod nas, prvi je put u povijesti izloženo svome klanjanju izvan Pompeja. Nizjom prijenosi Napulj prisustvovao je velik broj vjernika, gdje je nekoliko dana ostalo izloženo na štovanje vjernika. Iz Napulja vratena je 18. ožujka o. g. opet u Pompeje.

NOVO DJELO O SV. TEREZIJI od Djeteta Isusa izložilo je nedavno iz pera poznatog pisca Van den Meerscha. Van den Meersch je prvi pisac, koji je prikazao sve tečkoće samostanskog života ove francuske Svetice, koju je doveo do svetosti. Prije Van den Meerscha objadio je život sv. Terezije već nekoliko pisaca, tako na pr. Bernouville, gospoda Delarue Mardruse, Ghéon i drugi. Neki katolički kritičari zamjerili Van den Meerschovu djelu, da se ono previše zadražava samo na mučenju i tjeskobnim doživljajima iz života sv. Terezije od Djeteta Isusa.

NADBISKUPOM OLOMUČKIM imenovan je od sv. Oca profesor kršćanske filozofije i dogmatike na filološko-metodikom sveučilištu u Olomoucu dr. Josef Matocha. Dr. Matocha rođen je 1888. g. u Moravskoj. Pohađao je sveučilište Gregoriana u Rimu, gdje je 15. VIII. 1914. zaređen za svećenika. Novi nadbiskup je tih i skroman učenjak. Naplašao je veću krajnju dječju bogosloviju i filozofiju.

CUDOTVORAN KIP SPANJOLSKE MAJKE BOŽJE U PRAGU. U Benediktinskij opatiji Emmaus vremena se stježe ovaj kip. Tako se dogodilo za nedavnjeg rata, da je nekoliko hrvatskih ljudi jutru u vatru i iznijelo kip neosjećen, kad je ova crkva bila pogodenom bombardom. Dok je crkva ne poprijeti, ovaj će kip biti poštenjem u privremenom kapeli. Ovaj su prekrasni kip donjeli spanjolski benediktini g. 1636. u Emmaus. Kip je kopija kipa Majke Božje, koja se štuje u Montserratu, blizu Barcelone.

SLOVAČKE PASIONSKE IGRICE izvodili su u Osikisu u Pragu Slovaci iz Doljnje Kubine.

LUXEMBURGER WORT (Luxemburska riječ) katolički dnevnik, koji izlazi u Luksemburgu na nemackom jeziku, proslavio je 23. ožujka 100.-godišnjicu svog žaljenja.

U SJEVERNOJ AMERICI priprema se pod vodstvom Ludwiga Schoopera potpuno izdanje djela svih crkvenih otaka u engleskom prijevodu. Ovo izdanje obuhvatit će 72 sveska i bit će to jedan od najvećih doprinosi suvremenim izdavačkim djelatnostima. Prva dva sveska već su izšla, a obuhvaćaju djela sv. Klementa Rimskog, sv. Ignacija iz Antiohije i neke manje djela sv. Augustina.

1600 GODIŠNJCU dojavljivanja sv. Pakomije proslaviti će ove godine katolički Egipt, u zajednici sa svim kršćanima Egipta. Sv. Pakomije osnivač je redovništva u Egiptu, iz kojeg su kasnije slavni katolički muzeji, kao su Hajdilje i sv. Benedikt, erpili nadahnute za svoje redove. Sv. Pakomije značajan je i po tome, što je bio među prvim redovnicima, koji je neglasno vrijednost rada u duhovnom životu redovnika i kršćana ispeče.

IZ KATOLIČKOG SVIJETA

Katolici i protestanti u Njemačkoj

U prošlim smo brojevima našeg lista izdavali o novim strujanjima, koja sve više razdvajaju protestantske krugove u Njemačkoj. Želite li smo, kako se švicarski pastor Dénia De Rougemont približava katoličkoj liturgiji, kako se počelo uspostavljati redovništvo, koje je Luter ukinuo. Najnovije vijesti javljuju, da su se na ovom putu približavanja protestantske katolicima pojavili i novi i zdraviji glasovi, mnogih katoličkih pisaca i bogoslovja. Neki od ovih ostali su započeli od strane protestanta i olakšani im, da stave katoličku nauku.

Njemački sveučilišni profesor Dr. Ad. Hertz izdaje je vrlo važnu naučnu raspravu o Luteru ("Das neue Lutherbild", Aschendorf, 1943), u kojoj je Luterovo naučenje osvijetljeno na način, koji je postao pristupačan i samim protestantima (pa pr. Luterovo naučenje o Bezgraničnom Začetu). Za ovu je knjigu protestant Meissinger rekao, da "predstavlja

najvažniji doprinos s katoličke strane vjerskom jedinstvu". Ne manje važan odjeđen na protestanta bogoslove imala je enciklika sv. Oca Pjete XII. o mističnom tlu Kristovu.

Protestant Heiter je zbog ove enciklike nazvao Svetog Oca "Ekumenskim Papicom".

Pitanja, kao što su nepogrešivost Papa, stovanje Bl. Gospe i Svetaca, koja su do sad izgledala nepremotačna, na taj način malo pomalo postaju pristupačna i samim protestantskim bogoslovima.

No ne dolazi do približavanja katoličanima samo na polju vjerske nauke.

Krvavi režim trećeg Rajha sa svojim pokupljanjem da uništi u Njemačkoj svaku kršćanstvo, približio je u mnogome i drugu Crkvu. No, iako je jedinstvo crkava jošdaleka stvarnost, ipak izgleda da su za ovo prve pripreme već izvršene.

RAZOJ KONTEMPLATIVNIH REDOVA u misijama nije stao nego naprotiv napreduje. U Japunu, gdje je inače postoji sklonost kontemplativnom životu, otvoren je nedavno novi samostan reda Klansia. Crkva će ovim Klarsama koje su sve Japanki, dozvolila i neke promjene u pravilima reda, koje bolje odgovaraju japskom načinu života. I u Kini su kontemplativni redovi u razvitu. Tako u Peckingu ovi karmelitanci opet rade. Tražeći meditum se još uvek nisu oporavili od udaraca, koje su im za vrelne okupacije zadale japske vlasti. U Kalkuti i Goi (Indija) redovnički život nesmetano napreduje. I u Vietnamu, gdje se ratuje, ima 14 novih karmelitánka. A iz Alžira javljuju, da je u red klanski stupio prvi i jedan urođenica. Sve ovo svrđe, da je vjerski red u misijama već prešao prvi stupanj svog razvijanja, neposrednog obraćanja i krštanjanja pogana.

KATOLIKA U MADARSKOJ imala danas 7.017.750. Svečenici su 3.997 t. i 1.176 vjernika.

SIROTKA DJECA Međunarodni katolički uređ za pomoći djeци primje je od Uređenja Naroda izvještaj, da ima na svijetu 230 milijuna djece, koja stradavaju 50.000 djece se još naleti u raznim logorima, a samo u Poljskoj ima preko 70.000 djece, kojima se uslikala rata ne za značajne Američke djece, a su na poziv sv. Oca počela sabrati redovice pomoći za sirotu djece po svijetu.

DJEĆIĆI HODOČASNICI Od kako je Bl. Djecici Marija ukazala sv. Bernardici pa do danas, hodočasnici u Lurd preko 100 milijuna vjernika. Ove godine se slavi 90.-godisnjica jubilej lurdskih ukazanja, i očekuje se, da će ove godine posjetiti Lurd oko 2 milijuna hodočasnika iz čitavog svijeta.

DJECA NEBESKOGA OCA

Molitval Dosta, "obična" riječ i prešće. Odavna. Bili smo još djece, kad su nas jedni, najbliži i naših, niti moliti se, a drugi, tuđinci ponalo i opak, voljeli nas zbog naše molitve ismijati. Kasnije, kad smo odrasli, i ušli u život, doživljavali smo ova druge sve česte stvari. Prouznavali smo ih već izdaleka. Da ne doživimo njihovu porugu, koji put smo se i zatajili. Sto dalje, sve više smo se uvalili u sebe. Možta je postala naša tajna. Ne uvijek, ne kod svakoga, ali kod mnogih i prenogim.

A uistinu, što je molitva? To i to za jedne, za druge, za treće. Važno je, što je ona doista? Crkva nasi, da je molitva razgovor duše s Bogom. Jednostavno nije doista.

Pa ipak, praktički nije molitva tako jednostavna, kako se račko čini, kao što to nije nijedna stvar s područja duhovnoga života. I molitva, praktički, ima broj raznih oblika. Gotovo svaki čovjek umnoši u molitvi neto svoga, osobnoga, nešto različito od drugoga. Svakog doživljava molitvu na svoj način. Zato? Jer u njoj sudjeluje unutarnje biće čovjeka, ono, što je na dohotak ni ne toliko čovjeku, koliko samorne Bogu. Zato, molitva je doživljavanje Boga. Dionič božanskih dubina i Srima. O molitvi smo otišli sa

sebe praslinu površnoga života, odabrali smo iz naše svakidašnosti, samo ono, što je najvažnije. I to – kao da prikazujemo svome Bogu, pokazujući ga djeca priznajući dlanove, mješi a lice nam je molitva, rođenos, možda plaća, već prema tome, što imamo na našim dlanovima.

Dosta, djecal Pa u tome je ljepljito. Treba biti sposoban da se postane molitva, makar i nakratko, dijete, koje dolazi svoje nebeskom Ocu.

Na tom glorbalu djetinja ljubavi doživjana naša ponižnost, skromnost, vjera; raste poniranje, siri se vidokrug spoznaja praznogista i vježbenoga. Na tom glorbalu ozbiljačna skali drže s Bogom.

To je najvrjednija strana molitve, u kojoj molitva volimo. Zato se nam dragi časovi, kad prigibamo koljenja.

I gospodin Isus je molio i sveći, koji su borili se za Kraljevstvo nebesko na zemlji. I molitva, praktički, ima broj raznih oblika. Gotovo svaki čovjek

u molitvi neto svoga, osobnoga, nešto što bliže Bogu.

Molitva je najtopljačna pjesma istine. Ona njujeverava, da je čovjek pozvan za bolji život, da nije sam i trajno napušten već ima za nj utječe u ljubavlju nebeskoga Oca

IZ DUHOVNOG ŽIVOTA

Život po vjeri

Covjek može da živi na dva načina: naravnim i vrhunarnim. Naravnim, kad se rava po zakonima prirode i pravilima zdravog razuma, a vrhunarnim ili božanskim, kad teži za savršenim životom, te svoju volju, riječ i djela rava prema uputama vrhunarnove vjere. "Pravednik živi od vjere" (Rim. 1, 17). Vjera mu postaje putokar svega njegova djelovanja.

I. Hodeći na putu, čovjek da se moli savršenim načinom, mora mu vjera biti voditeljicom. Mora da vjede da je Bog prisutan da go dobrodušno gleda i ljubezno sluša njegove riječi, i u toj vjeri mora pomalo postaju pristupačna i samim protestantskim bogoslovima.

II. Hodeći na putu, čovjek da se moli vjerskom jedinstvu. Ne manje važan odjeđen na protestanta bogoslove imala je enciklika sv. Oca Pjete XII. o mističnom tlu Kristovu.

Protestant Heiter je zbog ove enciklike nazvao Svetog Oca "Ekumenskim Papicom".

Pitanja, kao što su nepogrešivost Papa, stovanje Bl. Gospe i Svetaca, koja su do sad izgledala nepremotačna, na taj način malo pomalo postaju pristupačna i samim protestantskim bogoslovima.

III. Hodeći na putu, čovjek sprema na ispođivalj, treba da pozove vjjeru u pomoć. Ona će ga poučiti, da u svršeniku gleda kršćanstvo, približio je u mnogome i drugu Crkvu. No, iako je jedinstvo crkava, koji je sagradio, 1944. godine, treba da bude potišen i žalostni, a neko su to, ne treba da opet se poneće i prekomjerno raduje. Oba manje treba da je tijevardnim milostima, nebeskim pohodima, vjednjima i objavama. Tko to ima, može da mu služi za propast, ako ne ma duboku ponosnost. Mnogo je ponosno jedan jedini. Mnje vjera, nego mnogo zagonjena i vjiza.

Z. Kad se pobozan čovjek spremi na ispođivalj, treba da pozove vjjeru u pomoć. Ona će ga poučiti, da u svršeniku gleda Božeg namjesnika, a njegovu riječ da sluša kao riječ Božju. Neka dakle ne paži na vanjsku i unutarnju svojstva ispođenjika, ne na to, da mu on može namjesti samog Boga oprati sve grijhe u Krvi Isusa Krista. Ta će mu vjera pomognuti, da iz ispođivedi crveli velik korist i da se oslobođi mnogih svojih slaboca i bljede.

3. Tko pristupa k stolu Gospodnjem, treba da se na blagovanje andeoske hrisnje priravi životom vjeronu u prisutnosti Isusova u sv. Hostiju. S tom vjeronu treba da ga primi, da Mu se u stcu klanja, i da se zadovolji s onim osjećajima, što ih vjera donosi, makar bio svih drugih uglednosti i slatkosti Krive fine, kojih se od stola Gospodnjega odaze nemirni i nezadovoljni, jer ne osjećaju duhovni radost!

4. Osim molitve i drugih počinjih djeva može čovjek sva ostala svoja djela, pa i ona, koja su sasvim obična i svaki dašnja, ne mora ni zla, vjeron posvetiti tako, da postanu dobra i zaslužna. To se čini tako, da dobro nakanom sva svoja djela, riječi i misli posveti Bogu. Na taj način najzajednija i najobjedinjujuća djela postaju oplemenjena i posvećena.

Razmatranje svršava. Prolazim kraj rosnoga evđeja, toga jednog svjedoka razgovora između Kruša i mene. Polazim se prriblijem kapeli Polazim na Nekrnu žrtvu – na starušnu Gozbu – krunu mogu ustanoviti razmatranja!

Jutarnje razmatranje

"Stim je odzvono Pozdravljenje Rossa još počiva na travi i cvijeći, koju polaze podže glavicu i otvara se prema Božjemu suncu. Male ptice cirkutom pozdravljaju novi dan. Krez drvorad omorika i kestena prolazim sasama; sasama u to proljeće juče. Kao da se iz jutarnjih hraka izdiže lik Krista Gospodina – Dolazi! – Prilazi k meni. – Ne hoda! Blži se, mrež se poput oblača... Gledam u Njega i zovem: Ga, Bože, u pomoć mi priteći! Leđbi na trascima proljetne zore. Poput drbilja lahora dolaze do mene Njegov glas: „Ako ne budeš kreato dijeca, ne čete ući u Kraljevstvo nebesko.“

"Gospodine, ja hoču da budem kreato dijete! Da mi djetinju nevinost i dečinje srce. Docuši, da budem slobčena Tebi – na božjem Djetetu.

Njegova presveta ruka polako se dže Dječi Svoj blagoslov. Najprije meni, a onda cijeloj prirodi, što se budi u Njusu, bit će kreato dijete!"

U jutarnjim životima predajem Mu svolu oduku. "O Bože, da, da, Ti ostani vjerna!"